

Sociale transformaties in het sportlandschap

Opbouw presentatie

1. Korte samenvatting onderzoek
2. Onderzoeksscepsis ivm sport voor allen beleid
3. Sport voor allen toch geslaagd?
4. Conclusies

Spelertjes van zaalvoetbalt ploeg Futsal Besiktas in Gent, een mix van culturen en religies. Daarmee is de club een uitzondering. © Wouter Van Vooren

Nieuws > Binnenland

SPORTCLUBS

De Vlaamse kleedkamer kan veel kleurrijker. Nergens in Europa sporten burgers zo gescheiden

24-11-17, 06.00u - Remy Amkreutz - Bron: Eigen berichtgeving

Gekleurd of blank, rijk of arm. Nergens wordt er gesegregeerder gesport dan in Vlaanderen, zo blijkt uit een Europees onderzoek. "Veel sportclubs zijn er nog niet mee bezig."

Het Mulier Instituut onderzoekt

SOCIALE DIVERSITEIT NAUWELIJKS PRIORITEIT IN DE SPORTVERENIGING

Nood aan een hernieuwde kijk

Het Sport voor Allen beleid

Een breedtesportbeleid dat gericht is op het toegankelijker maken van sport ongeacht leeftijd, geslacht, socio-economische status,...

Sinds jaren 70: belangrijke pijler in de totstandkoming van ons huidige sportbeleid

Centrale uitvoerders: clubs, federaties en lokale besturen

Onderzoeksscepsis

"I'm right there in the room, and no one even acknowledges me."

VEEL VERENIGINGEN
VINDEN HET AL
LASTIG GENOEG
OM COMPETENTE
BESTUURDERS EN
TRAINERS TE VINDEN

'Sport voor Allen-beleid is rampzalig'

Te weinig diversiteit in Vlaamse
sportclubs

Mensen in armoede mijden sportclubs uit
schaamte

Sport voor allen blijft een utopie

Is de kritiek op sportclubs, federaties en sportdiensten terecht?

Sport voor allen toch geslaagd?

3 argumenten

Blinde vlek in het onderzoek en beleid

“Grassroots sportorganisaties als beleidsmakers zijn nog te weinig onderzocht”

Skille, 2008

“Het noodzakelijke basisonderzoek bij sportclubs gebeurde nog niet”

Collins, 2013

“Sociaal sportonderzoek richt zich voornamelijk op het andersgeorganiseerde sportcircuit”

Haudenhuyse et al., 2013

Er is ook een methode-probleem

Het sociaal-sportieve veld

gekende praktijken

Percepties

*Is dit het maar?
Zie je wel, zo straf is het niet
Het bestaat niet*

Oorzaken

*gekende en aanvaarde
visie, codes, taal, beleid, structuur

steun gevonden, passend in structuur*

ongekende praktijken

*Wat een chaos
Past niet binnen onze regels
Andere visie
Is onze verantwoordelijkheid niet
Moeilijk, moeilijk, moeilijk!*

*niet gekende taal, visie, codes, beleid,
structuur

Andere vormen van steun gezocht

Past niet in bestaande structuur*

1. Autonomie-argument = relatief

Sparta Linkeroever

*U13A - City Pirates
Linkeroever*

2. Sport als reactie op een ontoegankelijk aanbod

De toegankelijkheidsparadox

“Het doorstromingsdiscours zadelt het jeugdwerk op met haar eigen paradox: de toegankelijkheidsparadox. Er worden nieuwe werkvormen gecreëerd die toegankelijker zijn voor de moeilijk bereikbare groepen: open jeugdwerkvormen, mobiel jongerenwerk, vindplaatsgericht werken, enzovoort.

Het doorstromingsdiscours blijkt niet te werken: er tekenen zich gescheiden circuits af. (...) Bovendien lijken die nieuwe jeugdwerkvormen toch minder goed te passen in de klassieke jeugdwerkideologie.”

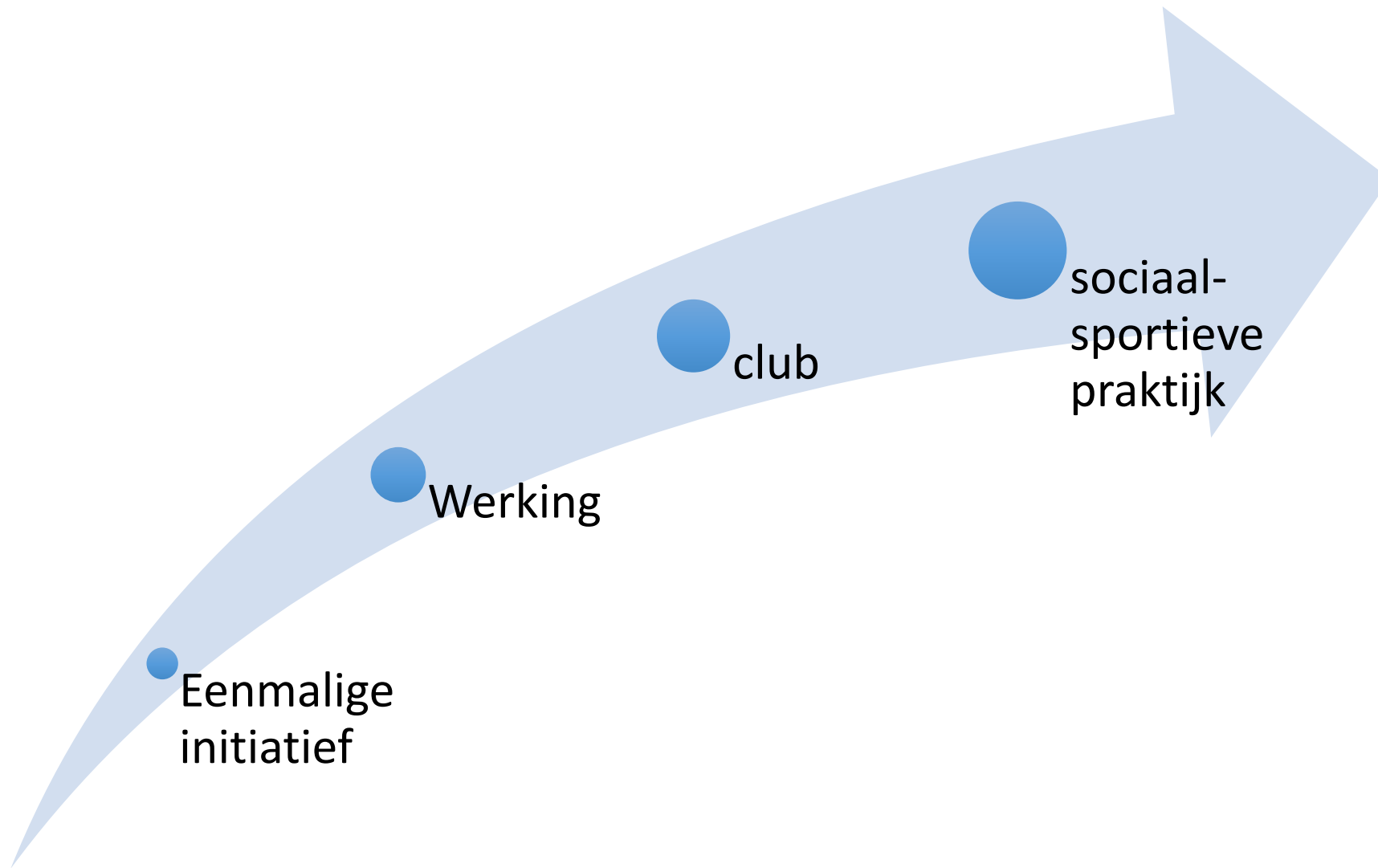
Filip Coussée, 2006

Toeleidingsparadigma

- 1) Kom je die toeleidingsfilosofie ook tegen? Hoe?
- 2) Zien jullie een toeleidingsgrens? Hoe omzeil je het probleem?

Nood aan nieuwe kijk op deze sportorganisaties

Eenmalige
initiatief

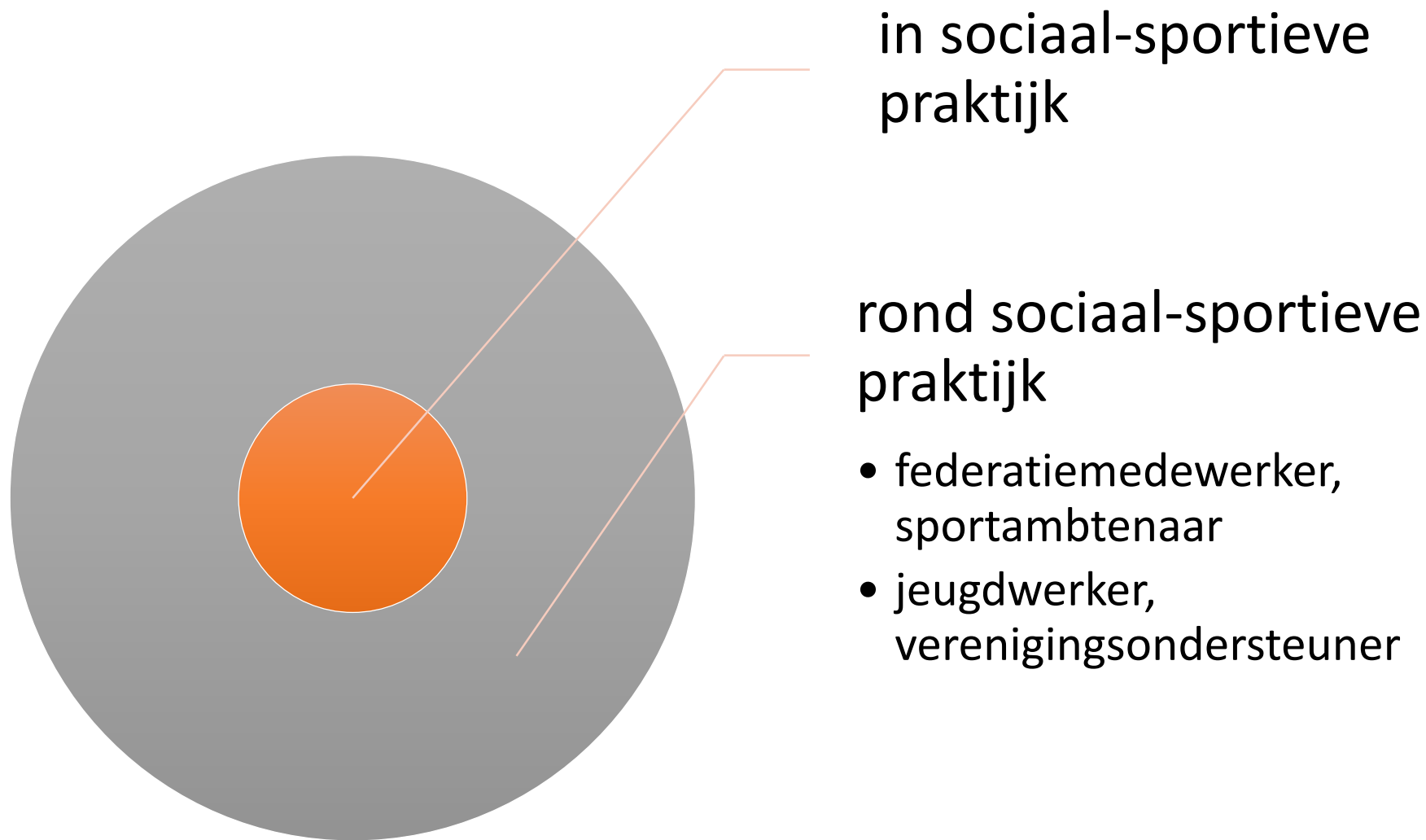
Werking

club

sociaal-
sportieve
praktijk

Uitdaging: evolutie-gerichte ondersteuning ontwikkelen

3. Steeds meer beroepskrachten in en rond sociaal-sportieve praktijken

Beroepskrachten in sociaal-sportieve praktijken

Conclusies en uitdagingen

Uitgangspunt onderzoek = onzichtbare beleidsmakers

Clubs, sportpraktijken en beroepskrachten zijn ook *beleidsmakers* (Lipsky, 1980)

= *bricoleren* en *herbestemmen* het beleid (Skille, 2008)

= *omzeilen* maar ook *herdefiniëren* sociaal sportbeleid – ook gelimiteerd

= motor van sociaal-sportieve innovaties

Gevolgen

- gedifferentieerd sportlandschap
- gehybridiseerd sportlandschap
- onzichtbare professionals in praktijken
- taal en conceptenprobleem

Veel sociaal-sportieve praktijken zoeken steun

Vorming en opleiding

Voorbij de projectencarroussel

alternatieve vormen van steun

Een gedifferentieerd sportverenigingslandschap

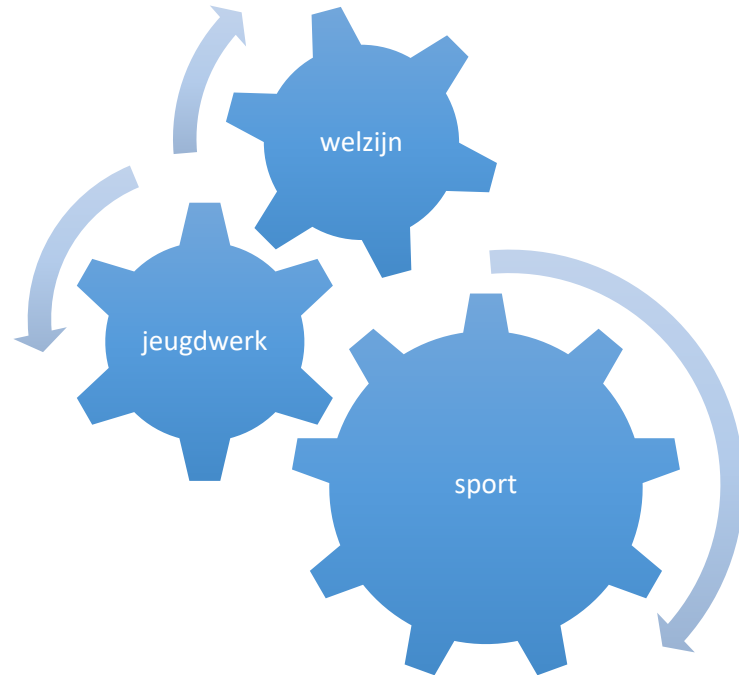
1. Klassieke sportclubs die zich herbronnen
2. Sportieve zelforganisaties
3. Andersgeorganiseerde sportverenigingen
4. Straatsportinitiatieven

Sociaal-sportieve praktijken

- ✓ Ontwikkelen een expliciet sociale component
- ✓ Sommigen draaien op vrijwilligers, anderen op beroepskrachten
- ✓ Sociale dimensie versterkt de sportieve en vice versa
- ✓ Brede kijk op de sporter
- ✓ Alternatieve verdienmodellen
- ✓ Identificeren en organiseren zich niet allemaal als 'club' of 'vzw' (kan wel, hoeft niet)

Quasi onzichtbaar in het onderzoek

Hybridisering van het sportlandschap erkennen

Sportorganisatie in de mix tussen beleidsdomeinen

Initiatieven voorbij de klassieke beleidsopdeling ins sport

Hybridisering van het sportlandschap erkennen

Organisatorische hybriditeit

Tot slot: sociale kwaliteitsdiscussies

There is a perception that clubs which are participation and diversity focused do not do as well from a performance perspective. This perception is unfounded. We need to challenge the perception that embracing diversity and inclusion compromises performance. Performance and diversity of participation can coexist in junior sport.

Spaaij, R., Farquharson, K., Gorman, S., Jeanes, R., Lusher, D., Guerra, C., White, S., & Ablett, E. (2018). Participation versus performance: Managing (dis)ability, gender and cultural diversity in junior sport. Summary report. Melbourne: Centre for Multicultural Youth.

Stafmedewerker sport

Pieter.smets@demos.be

In samenwerking met VUB – Sport & Society

Promotors: Rein Haudenhuyse en Bas Van Heur

www.demos.be

Mede mogelijk gemaakt door het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek